

1895

Η αυτοκτονία στο ξενοδοχείο

Το 1994, από τις εκδόσεις «Κέβρος», εκδόθηκε το βιβλίο «Αυτόχειρ», σε ζωγραφίες της Αρνής Μπέρταχα, που έγραψε ο Μιχαήλ Μπτσάκης και δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στην «Ακρόπολη» στις 4 Ιανουαρίου 1895.

Είναι ένα σημαντικό κείμενο της νεοελληνικής λογοτεχνίας, στο οποίο ο συγγραφέας μας χαρίζει μια καταπληκτική περιγραφή της Πάτρας του 1900. Η ιστορία διαδραματίζεται στην Πάτρα λίγο πριν από το 1900. Ο συγγραφέας φτάνει στην πόλη ως ταξιδιώτης και καταλύει σ' ένα ξενοδοχείο. Αφού κάνει τη βόλτα του, επιστρέφει στο ξενοδοχείο για φαγητό. Ένας άλλος ταξιδιώτης, σ' ένα άλλο ξενοδοχείο, αυτοκτόνησε στο δωμάτιό του. Μόνο πέντε λέξεις, «Αυτοκτονώ. Ας μην ενοχληθώ κανείς». Ο συγγραφέας θα ξαναβγει αργότερα για την βραδινή του βόλτα. Στην περιπλάνησή του στην πόλη παρατηρεί τη ζωή και τους ανθρώπους της με τις καθημερινές τους ασχολίες.

Ο Μιχαήλ Μπτσάκης υπήρξε πέρα από πολυγραφότατος δημοσιογράφος και λογοτέχνης, ένας ιδιόρρυθμος χαρακτήρας με ανισυχίες που τάρραζαν την ψυχική του γαλήνη. Η ιδιορρυθμία του χαρακτήρα του ήταν κι η αιτία της βραχύβιας παραμονής στις εφημερίδες με τις οποίες συνεργαζόταν. Στις 20 Δεκεμβρίου 1894 νοσηλεύτηκε στο ψυχιατρείο της Κέρκυρας για 15 ημέρες, μέχρι τις 5 Ιανουαρίου 1895.

Το γεγονός πως το μεγαλύτερο μέρος του λογοτεχνικού του έργου ο Μπτσάκης δεν κατάφερε να το τυπώσει κατά τη διάρκεια της ζωής του επέτεινε την απογοήτευσή του, ενώ υπήρξε πηγή παθολογικών ιδεών καταδιώξεως.

Το 1896, σε ηλικία 28 ετών, η ήδη υπάρχουσα ψυχική ταραχή του εκδηλώνεται φανερά και τον οδηγεί στην πρώτη εισαγωγή του στο Δρομοκαΐτειο για 5 μήνες, από τις 17

Ο Μιχαήλ Μπτσάκης

Απριλίου 1896 μέχρι τις 21 Σεπτεμβρίου 1896. Η λογοτεχνική του παραγωγή σταματά και βυθίζεται στην αρρώστια. Στις 6 Ιουνίου 1916, ο Μπτσάκης πεθαίνει από περιπνευμονία στο Δρομοκαΐτειο.

Παραθέτουμε ένα μικρό απόσπασμα από τον «Αυτόχειρά» του:

«Έτσι, κατέληξα εις τα Ψηλ' Αλώνια, και εξεμπουκάρισα, από έναν στενωπόν, σ' αυτά. Ο ώμμορφος κάμπος ήτον τυλιγμένος εις την συνήθη του γαλήνην, το φεγγάρι εκρέμετο άνωθεν αυτού, ακνό, η κλόη του έφρυσεν ελαφρά υπό την μαλακίν πνοήν που ήρχετο μακρόθεν, και απαλή, απαλή και τρυφερά, σου εκάιδευε, ως δια θωπέας αγαπώντος χειρού, τα πόδια, τα δέντρα του εθρούσαν, ζοφερά και μυστηριώδη. Και προσεγγίσας εις την άκρη των, εκεί όπου τα λίθινά των κάγκελλα δίνουν εις την ώμμορφη πλατεία ως όψιν τινά παμμεγέθους φυσικού εξώστου, εγειρομένου υπέρ την καμπήν εκείθεν χώραν, ακούμμποα και είδα προς τα κάτω. Και προ της αμόρφου μάζας της μισκοιωμένης τέλος πόλεως, προ της απολύτου πρεμίας της θαλάσσης, προ της βαθυτάτης ακινησίας και της αδιαλείπτου σιγής των απέναντι βουνών, ο νους μου επέταξε και πάλιν προς τον δυστυχή, ο οποίος εκοίτονταν κει-κάτω, μοναχός, επάνω εις το άψυχο κρεβάτι του σκοτεινού ξενοδοχείου».

Η ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ ΠΟΛΙΣ

Τα ξενοδοχεία στην παλιά Πάτρα

Ο ΚΛΑΔΟΣ ΠΟΥ ΑΝΘΟΥΣΕ

Το ξενοδοχείο «Ματζεστικ» που λειτουργήσε επί δεκαετίες στην πλατεία Τριών Συμμάχων (κάρτ - ποστάλ του 1932)

Του ΤΑΣΣΟΥ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ξενοδοχειακός κλάδος ήκμασε στην Πάτρα επί δεκαετίες, πρόϊόντος του χρόνου ήδη από τα βαυαρικά χρόνια. Αλλωστε η

πόλη ως κύριο λιμάνι εξόδου της χώρας προς τη Δύση είχε ανάγκη από ξενοδοχεία και διαθέσιμες κλίνες. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε πως τα περισσότερα εξ αυτών «κατοικοέδρευαν» στις παραλιακές οδούς, πλησίον του λιμανιού, δηλαδή στην Οθωνος Αμαλίας και στην Αγίου Ανδρέου.

Τις δεκαετίες '80 και '90, ελάχιστα είχαν απομείνει κι αυτά φυτοζωούσαν, με εξαίρεση την καρναβαλική περίοδο. Η Πάτρα πλήρωνε την ασυνέπιά της στα της τουριστικής αξιοποίησης, θύμα όλων αυτών και τα περισσότερα ξενοδοχεία. Η εικόνα αλλάζει το τελευ-

ταίο διάστημα, δεν είναι τυχαίο πως περί τα 10 μικρά ξενοδοχεία λειτουργήσαν την τελευταία δεκαετία στο κέντρο της πόλης. Η «Π» με το ανά χειρας τεύχος των «Επιλογών» περιδιαβαίνει στα δωμάτια των ξενοδοχείων της Πάτρας κατά το 19ο και 20ό αιώνα.

ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΑΣ κατά τον 19ο και τον 20ό αιώνα είχαν κατατάξει την Αχαΐα στην πρωτοπορία της Ελλάδας και της Ευρώπης. Είχαν φέρει ανάπτυξη, ευημερία και πολιτισμό. Σήμερα, δυστυχώς, διανύουμε την πιο «σκοτεινή» περίοδο. Οι επιχειρήσεις και οι επαγγελματίες πλήττονται, ενώ η Αχαΐα είναι στις τελευταίες θέσεις σε όλους τους δείκτες. Η παράταξη «Επιμελητήριο Πρωταγωνιστής» ιδρύθηκε για να μετατρέψει το Επιμελητήριο από «απόντα» σε «πρωταγωνιστή» της προσπάθειας να πάρει ξανά η Αχαΐα τη θέση που της αρμόζει στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Στο πλαίσιο αυτό, σας προσφέρουμε μια σειρά Ενθέτων που περιγράφουν την ένδοξη ιστορία των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών της Αχαΐας.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

- Η ανάπτυξη και η τοπική οικονομία στον 19ο και 20ό αιώνα
- Βιομηχανίες-Επιχειρήσεις-Πρόσωπα-Γεγονότα

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΗΣ
ΔΗΝΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Ξενοδοχεία και Πανδοχεία

ΕΓΡΑΨΑΝ ΤΗ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

Από το «Ιστορικό Λεξικό των Πατρών», του Κώστα Τριανταφύλλου, παραθέτουμε ένα μικρό ιστορικό για τα ξενοδοχεία της Πάτρας. Αναλυτικά:

«ΠΑΝΔΟΧΕΙΑ: Αναφέρονται κατά την Φραγκοκρατίαν και παρά τον ναόν Αγ. Παρασκευής εν Πάτραις. Κατά την Ενετοκρατίαν ο προνοητής Ζένος ζητεί τω 1690 να υπάρχουν κατά τόπους πανδοχεία και να λαμβάνουν μία λογική τιμή. Οι μη καταβάλλοντες τοιαύτην θα τιμωρούνται (Κώδικς Μέρτζου).

✎ Επί Τουρκοκρατίας πανδοχεία (κάνια) διετίθουν Έλληνες και Τούρκοι. Τα μεγάλα εκαλούντο καραβάν σεράι, αναφέρονται δε τοιαύτα εις Κ. Αχαΐαν και Λαμπήν.

✎ Τοιοῦτο υπήρχεν εις Κ. Αχαΐαν επί Τουρκοκρατίας (Πουκεβίλ), ο ξενών (κάνι) διά τους οδοιπόρους μεγάλων αποστάσεων και τα υποζύγια των προς διανυκτέρευσιν, κτισμένον εις μίαν περιοχὴν ορυζοκαλλιέργειας και αραβοσίτων, εις την αυλήν του οποιου υπήρχε μία μεγάλη ιτέα. Άλλο καράβαν σεράι ήτο εις Ζήριαν (κάνι Λαμπήν).

✎ Φιλοξενίαν εις περιηγητάς παρέχον τα προξενεία.

✎ Τα κάνια ήσαν περί την είσοδον της πόλεως τότε (μεταξύ Παντανάσσης - Αγ. Γεωργίου). Οι έμποροι επιλοξένουν τους πελάτας των, ερχομένους μακρόθεν, έθιμον διατηρηθέν μέχρις εσχάτων.

✎ Μετά την Απελευθέρωσιν εν Πάτραις, αλλά κατήντησε ταύτα να είναι ζώων πλέον και δι' αυτό κάνι πλέον σταύλος, το πιεταλωτήριον. Διά τα της υπαίθρου πανδοχεία λήγοντος του ΙΘ' αϊ.

απολαυστικές περιγραφές από τον Κορύλλον (κάνι Ομπλού, Αντωνοπούλου υπέρ τα Νεζερά, των Βαρυκών, το Καλογερικόν, Παπαντώνη, Μερκούρη, Μπάλιου, Πρεβέδου, Πανοπούλου).

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ: Ο Αλεξ. Ραγκαβής διηγείται ότι τα μέσα Φεβρουαρίου 1830 ελθών εκ Γλαρέντζας εις Πάτρας, ώδηγήθη «εις το μόνον της πόλεως τότε ξενοδοχείον, είδος ξυλοδμήτου καλύβης, ην όμως ποσάσθημεν περιχαρώς, ως και ημάς χύτη, διότι και αύτη, ως τότε έτι και η πόλις των Πατρών εν γένει, σπανίως έβλεπον και εδέχοντο ξένους». Το Ναύπλιον, πρωτεύουσα του βασιλείου, μόλις τω 1834 απέκτησε ξενοδοχείον, ενώ εις Πάτρας ενωρίς, ήδη από του 1830 ευρισκομεν το ξενοδοχείον του Α. Γιαννακοπούλου κατά την ενορίαν της Παντανάσσης. Τούτο ατυχήσαν εξεπλειστηρίασθη τω 1836 (Εφημερίς των αγγελιών, 9 Ιουλίου 1886).

✎ Βραδύτερου έχομεν εκεί και άλλα ξενοδοχεία: «των τεσσάρων δυνάμεων», του «Χρυσού λέοντος» και τω 1843 το του Ν. Μοθωνιού, Νικ. Λέγκα, ή Ξενοδοχεία παρ' Έλλοιν.

✎ Ο Βυλιόν (1841) εύρε παραλιακόν ξενοδοχείον, το Βρετανικόν, πιθανώς, όπου μετά ταύτα το ως της Αγγλίας γνωστόν (Αγίου Ανδρέου και Κολοκοτρώνη). Διά τα πρώτα παραλιακά ξενοδοχεία των Πατρών πολλά εις Απομν. Νεζερ, Ραγκαβή, Greverus. Ο Βρεμεν εύρε δύο ξενοδοχεία τω 1838 ευρωπαϊκά αλλά ακριβά. Τω 1875 έχομεν ξενοδοχεία «Μ. Βρετανίας», «Βυζάντιον» και «Ξένων». Τω 1884 Σβριον το νυν Αγγλίας (οικία Μ. Γερούση), των Παρισίων και Πατρών παλαιότερα.

1 Το «Ματζέστικ» στη γωνία Αγίου Νικολάου και Αγίου Ανδρέου, σε πλάνο της δεκαετίας του '30 λίγο μετά την κατασκευή του (αρχείο Σπύρου Αγγελόπουλου)

2 Καρτ ποστάλ του 1924 με το θαλάσσιο μέτωπο της πόλης. Στη γωνία της Οθωνος Αραλίας με την Ερμού δέσποζε το ξενοδοχείο «Αρόη»

3 Το ξενοδοχείο «Κεντρικόν», που βρισκόταν στη βορειοδυτική γωνία της διασταύρωσης Αγίου Ανδρέου και Ζαΐμη, σε λήψη στα τέλη της δεκαετίας του '60. Σε ό,τι έχει απομείνει από αυτό, στο κελυφός του, εξελίσσεται ανάπλαση και αξιοποίηση καθώς ήταν επί χρόνια σε εγκατάλειψη. Το ακίνητο που τελεί σε πολύ-ιδιοκτησιακό καθεστώς έχει τη δική του πλούσια ιστορία, καθώς προπολεμικά περίπου από το 1935 στέγαζε το ξενοδοχείο «Κεντρικόν» της οικογένειας Βαζούρα που το λειτουργούσε μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1960, ενώ εκεί ήταν και ο σταθμός / γραφεία του υπεραστικού ΚΤΕΛ που τώρα εδρεύει διαγωνίως απέναντι. Δίπλα στο «Κεντρικόν» και το τσαγκαράδικο του μπάρμπα Φώτη, που για ένα διάστημα (δεκαετία 1960) ήταν παραδίπλα και στην παλαιά Αγορά Αργύρη επί της Αγίου Ανδρέου (αρχείο Δήμου Πατρών)

4 Ακριβώς μπροστά από το «Τζάκι» το 1972, πριν το εστιατόριο μετατραπεί σε ξενοδοχείο (αρχείο Νίκου Δρακόπουλου)

5 Ιδού και το «Αλεξάντερ» στα 1972. Ηταν το κόσμημα των Πατρών! Ετσι διαφημίστηκε το 1972 το ξενοδοχείο «Alexander beach hotel» που βρισκόταν στα Αραχωβίτικα

6 Το «Galaxy» που ξεκίνησε ως «Γαλαξίας» τη Μ. Πέμπτη 23/4/1970 (συλλογή Μπάμπη Παπαδόπουλου)

ΘΩΔΩΡΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο πατρινός ξενοδόχος

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΗ ΔΡΑΣΗ

Ιδού μία άγνωστη προσωπικότητα που έλκει την καταγωγή της από την Πάτρα. Ο λόγος για τον Θεόδωρο Πετρακόπουλο (1880 - 1963), δημοσιογράφο και επιχειρηματία που δραστηριοποιήθηκε στον ξενοδοχειακό κλάδο μέσω του ξενοδοχείου "Μεγάλη Βρετανία" στην Αθήνα. Γεννημένος στην Πάτρα, άρχισε να εργάζεται σε νεαρή ηλικία σε πατρινές και εν συνεχεία αθηναϊκές εφημερίδες για να εγκατασταθεί τελικώς στη Ρώμη, όπου συμπλήρωσε τις ακαδημαϊκές του σπουδές εργαζόμενος παράλληλα ως ανταποκριτής ελληνικών εφημερίδων. Με την επιστροφή του στην Αθήνα παντρεύτηκε την θετή κόρη του Ευστάθιου Λάμπρα, (1849 - 1923), ιδιοκτήτη του ξενοδοχείου "Μεγάλη Βρετανία", αναλαμβάνοντας σε σύντομο χρονικό διάστημα την διεύθυνση του ξενοδοχείου. Παράλληλα ανέπτυξε πολυποικίλη κοινωνική δράση αναλαμβάνοντας παρασκευαστικές αποστολές ενώ διατηρούσε στενή φιλική σχέση με τους Ιωάννη Ρούφο, Δημήτριο Γούναρη, Ανδρέα Μιχαλακόπουλο και Ελευθέριο Βενιζέλο. Γεννήθηκε στην Πάτρα και ήταν γιος του Περικλή Πετρακόπουλου. Περάτωσε τις εγκύκλιες σπουδές του στο Β' Γυμνάσιο Πατρών και εν συνεχεία σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών για να ακολουθήσει όμως δημοσιογραφική σταδιοδρομία. Η επαφή του με την δημοσιογραφία είχε αρχίσει από τα γυμνασιακά χρόνια, το 1885, όταν και ο Γ. Κωνσταντίνου του ανέθεσε ύστερα από αίτησή του Θ.Π. την δημοσιογραφική κάλυψη των τεκταινομένων στην Πάτρα για λογαριασμό της αθηναϊκής εφημερίδας "Μηνύτωρ". Με την ιδιότητα αυτή γνώρισε τον Ιωάννη Παπανδρόπουλο (1869 - 1948), διευθυντή της πατρινής εφημερίδας "Νεολόγος" και έναν εκ των σημαντικότερων δημοσιογράφων της εποχής, ο οποίος του πρότεινε να αναλάβει το εγκώριο ρεπορτάζ. Στα μέσα Ιουλίου του 1913 εκλήθηκε από τον Ελευθέριο Βενιζέλο για να τον συνοδεύσει ως διευθυντής του Γραφείου Τύπου και ιδιαίτερος γραμματέας του στην Διάσκεψη του Βουκουρεστίου. Απεβίωσε στην Αθήνα και είχε αποκτήσει τρία παιδιά. Αν και ο Δημήτριος Γούναρης ήταν αρκετά γνωστός δικηγόρος και πολιτικός ήδη από την εποχή που ο Πετρακόπουλος κατοικούσε στην Πάτρα, δεν φαίνεται να υπήρχε κάποια ιδιαίτερη σχέση μεταξύ των δύο. Άλλωστε ο Πετρακόπουλος ήταν οπαδός του ρουφιικού

© Ο Θόδωρος Πετρακόπουλος (istorika-8emata.blogspot.com)

Διατηρούσε στενή φιλική σχέση με τους Ιωάννη Ρούφο, Δημήτριο Γούναρη, Ανδρέα Μιχαλακόπουλο και Ελευθέριο Βενιζέλο

κόμματος και στενός συνεργάτης του Ιωάννου Ρούφου. Με τον ερχομό όμως του Γούναρη στην Αθήνα, η σχέση τους άρχισε να αποκτά υπόσταση. Το γεγονός άλλωστε ότι είχαν την ευχέρεια να συναντιούνται εκτός Πατρών, δηλαδή εκτός του πεδίου πολιτικής αντιπαράθεσης που η Πάτρα συμβόλιζε, διαδραμάτιζε θετικό ρόλο. Με αφορμή μια τυχαία συνάντηση στην οδό Σταδίου, το 1902, ξεκίνησε μια ιδιαίτερη φιλία, η οποία όμως σύντομα θα διαιωνιζόταν από την ένταση και την οφοδρότητα της πολιτικής σύγκρουσης της περιόδου του Εθνικού Διχασμού. Τα επαινετικά άρθρα του στον ημερήσιο τύπο για τις παρεμβάσεις του πατρικού πολιτικού συντήρησαν μια σχέση εκτίμησης, η οποία μετεξελίχθηκε σε στενή φιλία τον

Αύγουστο του 1909, όταν ο Γούναρης παρέμεινε επί δεκαπενθήμερο στην ιταλική πρωτεύουσα, όπου συναντιόντουσαν σε καθημερινή βάση. Εκεί ήταν που πληροφορήθηκαν για την εκδίωξη του στρατιωτικού κινήματος στο Γουδύ. Όπως αναφέρει ο Πετρακόπουλος στην αυτοβιογραφία του, ο Γούναρης εκφράστηκε εξαρχη αρνητικά για το κίνημα αναφέροντας πως "κανένα καλό δεν πρέπει να περιμένωμεν από στρατιωτικούς που παρεβίασαν τον όρκων των και ετέθησαν εκτός του Νόμου". Τον Νοέμβριο του 1912 ο Πετρακόπουλος κλήθηκε από τον Βενιζέλο στο γραφείο του προκειμένου να αναλάβει να προσεγγίσει τον Γούναρη και να το προσφέρει την προεδρία στο κυβερνητικό σχήμα καθώς και υπουργικές θέ-

σεις για τους συνεργαζόμενους με αυτόν μέχρι την τελική έκβαση του πολέμου, οπότε και θα προκηρυσσόταν εκλογές. Στη συνάντησή που ακολούθησε ο Γούναρης καταφέρθηκε με σκληρά λόγια κατά του Βενιζέλου αρνούμενος κάθε συνεργασία. Στις 21 Φεβρουαρίου 1915, σύμφωνα πάντα με την περιγραφή του ίδιου, ο Πετρακόπουλος μαζί με τον Γούναρη και τον Δημήτριο Μάξιμο κατέπληθαν στο Φάληρο για βόλτα. Κατά την επιστροφή τους συνάντησαν στην οδό Βουλής τον συνταγματάρχη Περικλή Γραβάνη, ο οποίος και τους ενημέρωσε ότι ο Βενιζέλος είχε υποβάλει την παραίτησή του και ότι πρωθυπουργός θα διοριζόταν ο Γούναρης! Τις επόμενες ημέρες ο Πετρακόπουλος λειτούργησε ως σύνδεσμος του επερχόμενου πρωθυπουργού με τον Γούναρη μεταφέροντας συστάσεις και οδηγίες, οι οποίες όμως αγνοήθηκαν από τον τελευταίο. Ενδεικτικό πάντως της φιλικής τους σχέσης είναι το γεγονός ότι την ημέρα της ορκωμοσίας του Γούναρη ως πρωθυπουργού έστειλε μαζί να παραλάβει τον Θ. Π. προκειμένου να τον "καμαρώσει" που ετοιμαζόταν να γίνει πρω-

«ΜΩΡΕΑΣ»

Η λειτουργία του «Μωρέας» στην «είσοδο» της νεοειανοιγμένης Ηρώων Πολυτεχνείου, συνέβαλε αποφασιστικά στην ακμή που γνώρισε η περιοχή.

© Μετά από εικοσαετή περίοδο εγκατάλειψης το ξενοδοχείο ανακαινίστηκε και επαναλειτούργησε

«ΑΣΤΕΡΑΣ»

© Ο «Αστέρας» σε καρτ ποστάλ λίγο μετά την κατασκευή του (1973). Αρχείο Ανδρέα Ανδριόπουλου

«ΣΚΑΓΙΟΠΟΥΛΕΙΟΝ»

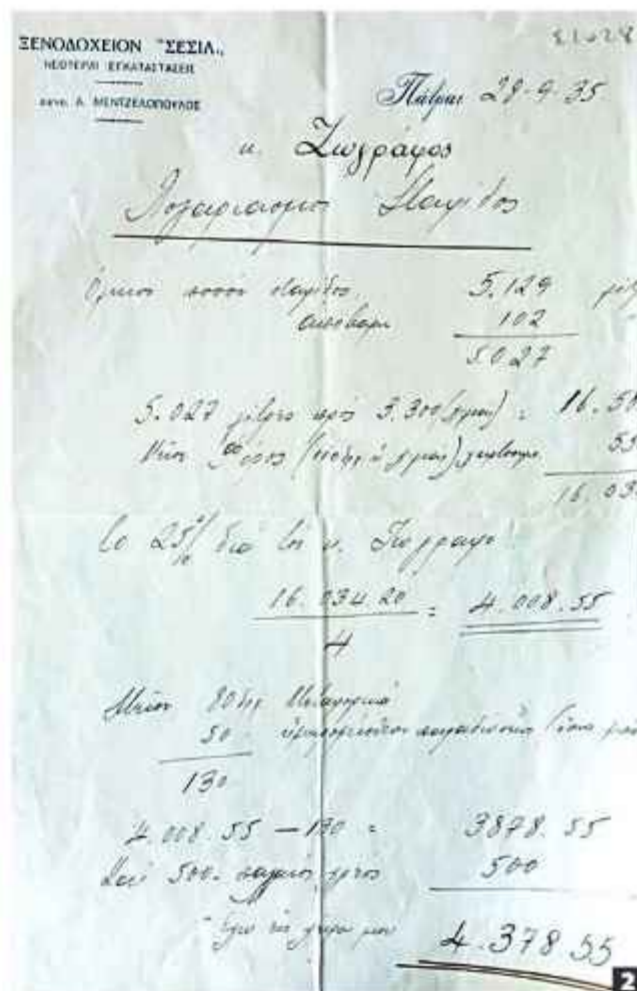
ΔΙΑ ΠΟΣΟΥ 10.200.000 ΔΡΑΧΜΩΝ
ΧΑΡΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΚΑΓΙΟΠΟΥΛΕΙΟΝ ΘΑ ΑΝΕΓΕΡΘΗ ΜΕΓΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ
ΕΠΙΤΥΧΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΛΙΤΟΥ κ. Ν. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Το σημαντικό έργο είναι ότι θα κατασκευασθεί το ξενοδοχείο στην περιοχή της οδού Σκαγιοπούλειου. Το έργο αυτό θα δημιουργήσει 500 θέσεις εργασίας και θα συμβάλει στην ανάπτυξη της περιοχής. Η κατασκευή θα γίνει με την ευκαιρία της επέτειου της Επανάστασης του 1821. Το έργο αυτό θα είναι η μεγαλύτερη κατασκευή στην Ελλάδα και θα είναι η μεγαλύτερη κατασκευή στην Ελλάδα.

© Από δημοσίευμα του «Κήρυκα» την Πρωτομαγιά του 1967. Σε οικόπεδο του Σκαγιοπούλειου, εκεί όπου ήταν το ξενοδοχείο «Κεντρικόν» (Αγ. Ανδρέου - Ζαΐμη - Καψάλη), πρώην σταφιδερμοστάσιο Σαρμά θα ανεγείροταν μέγα ξενοδοχείο (Μουσείο Τύπου ΕΣΗΕΠΗΝ)

1830 Στο μοναδικό ξενοδοχείο

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΡΙΖΟ ΡΑΓΚΑΒΗ

Το περιοδικό «Πελοποννησιακή Πρωτοχρονιά 1964» προσέφερε στους αναγνώστες της ένα κλασικό κείμενο του Αλέξανδρου Ραγκαβή, αυτοτελές απόσπασμα των Απομνημονευμάτων του. Ο Αλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβής (27 Δεκεμβρίου 1809 - 16 Ιανουαρίου 1892) ήταν Φαναριώτης λόγιος, ρομαντικός ποιητής της Α' Αθηναϊκής Σχολής, πεζογράφος, καθηγητής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, πολιτικός και διπλωμάτης. Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη στις 27 Δεκεμβρίου του 1809, αλλά τα παιδικά του χρόνια, 1813-1821, τα πέρασε στο Βουκουρέστι, στην αυλή του ηγεμόνα της Βλαχίας Αλέξανδρου Σούτσου, που ήταν συγγενής του, στην Στεφανούπολη (το σημερινό Μπρασόβ της Ρουμανίας) και την Οδησό της Ρωσίας (1821-1825), όπου φοίτησε στο Λύκειο και τελικά στο Μόναχο από το 1825, όπου φοίτησε στη Στρατιωτική Σχολή της Βαυαρίας έχοντας υποτροφία από τον Βασιλιά της Βαυαρίας Λουδοβίκο τον Α', μέχρι το 1829. Στην Ελλάδα εγκαταστάθηκε από το 1829, ως ανθυπολοχαγός του πυροβολικού, αλλά γρήγορα παραιτήθηκε, καθώς θεωρούσε ότι είχε αδικηθεί. Κατά τα έτη 1831-1841 υπηρέτησε ως Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας. Στα απομνημονεύματά του αναφέρεται στην εποχή που

η μετεπαναστατική Ελλάδα έκανε το ξεκίνημα της ελεύθερης ζωής της από τον ιστορικό Μοριά, το Ναύπλιο που ήταν τότε πρωτεύουσα του Κράτους, με κυβερνήτη τον Ιωάννη Καποδίστρια. Τα απομνημονεύματά του εκδόθηκαν πρώτη φορά το 1894 στην Αθήνα από τον Γιώργο Κασδώνη. Μερικά αποσπάσματα που αφορούν την περίοδο 1830-'31 και είναι αποκαλυπτικά

της ζωής των Πατριτών, των ηθών και των εθίμων, εκείνης της εποχής: «Εξ Αλή - Τσελεβή (Σ.Σ. Κυλλήνη) ο απήλθομεν την επαύριον από πρωίας, και υπό ραγδαιοτάτης βροχής καταληφθέντες, καταφύγαμεν εις άλλο τι κωρίον, ου δεν ενθυμούμαι το όνομα. Τέλος δε, ικανώς εξώρας την νύκτα, αφίχθημεν εις Πάτρας. Ενταύθα είχομεν συστατικὴν εις τον κ. Κοντογούρνη, όστις,

καίτοι μη περιμένων ξένους κατ' εκείνην την ώραν της νυκτός, μετά πάσης ουκ ήττον προθυμίας μας συνέδραμεν, οδηγήσας ημάς εις το μόνον της πόλεως τότε ξενοδοχείον, είδος ξυλοδμήτου καλύβης, ην όμως ποπάσθημεν περιχαρώς, ως και ημάς αύτη, διότι και αυτή, ως τότε έτι και η πόλις των Πατρών εν γένει, σπανίως έβλεπον και έδέχοντο ξένους. Ενταύθα εμείναμεν δύο ημέρας».

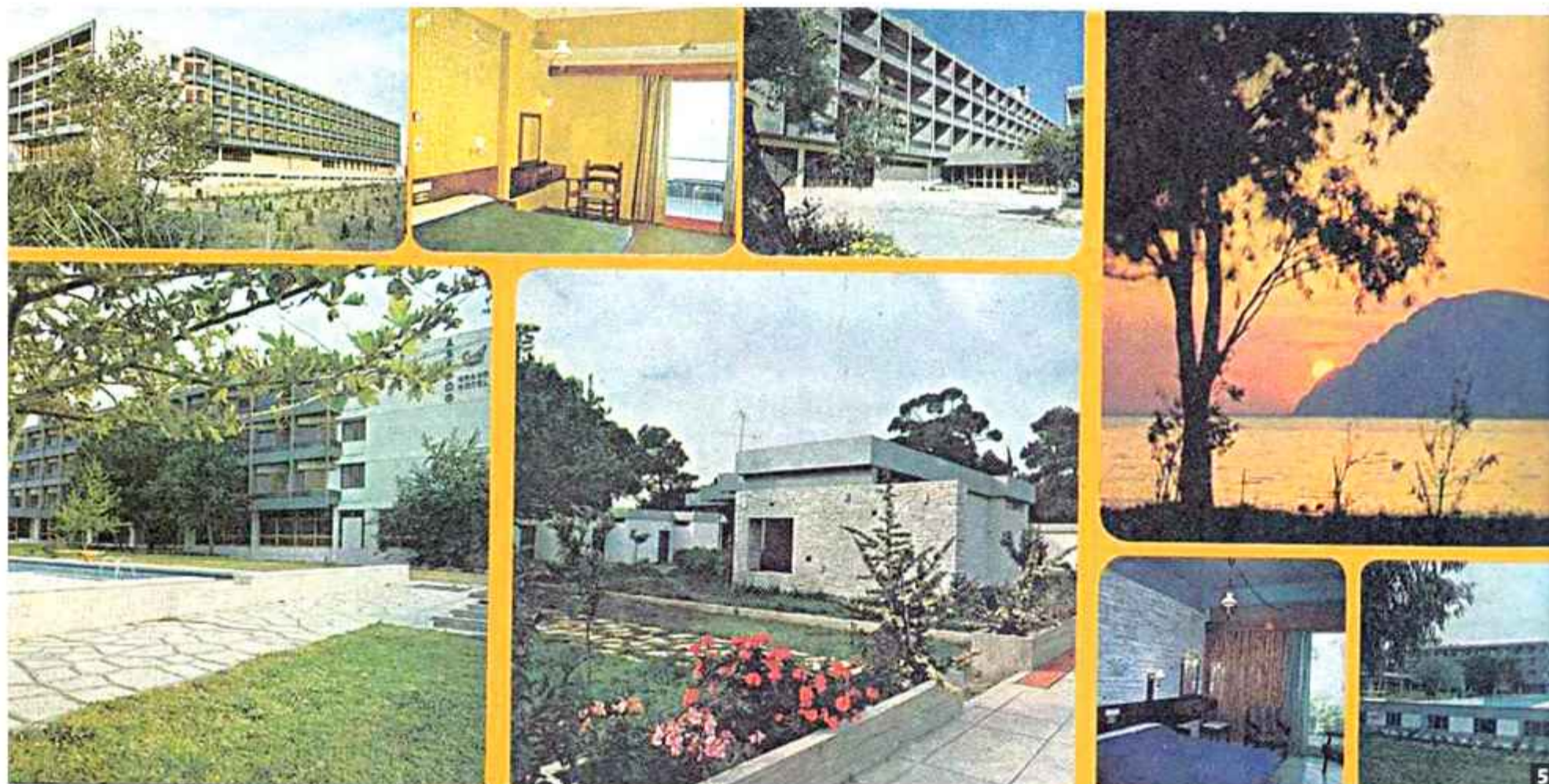

1 Δύο μικρά παιδιά, το 1969, στον χώρο όπου σήμερα είναι το ξενοδοχείο «Δελφίνι» στην περιοχή της Τερψιθέας στην Ηρώων Πολυτεχνείου (αρχείο Κωνσταντίνου Αθανασόπουλου)

2-3 Επιστολή με το λογότυπο του ξενοδοχείου «ΣΕΣΙΑ» του Α. Μεντζελόπουλου της 28/9/1935 με αντικείμενο σταφιδικό λογαριασμό (αρχείο Σπυριδώνα Σιδέρη)

4 Ο «Μωρέας» το β' μισό της δεκαετίας '70 (αρχείο Βιβής Φράγκου)

Το μόνον της πόλεως τότε ξενοδοχείον, είδος ξυλοδμήτου καλύβης

5 Καρτ ποστάλ του ξενοδοχείου «Grand Hotel Αβέρωφ», νυν «Πόρτο Ρίο» που κατασκευάστηκε τέλη δεκαετίας '70 από τους Αρφάνη - Χιώνη (συλλογή Ανδρέα Αύλιου)

6 Ο Αλέξανδρος Ραγκαβής

7 Διαφημιστικό μπρελόκ (δεκαετία '80) του «Λοτέρα» (αρχείο Παναγιώτη Πορφυρόπουλου)

8 Από καταχώριση σε τουριστικούς οδηγούς του 1975 για το ξενοδοχείο στην Καλόγρια, με όλα τα «συμπαρομαρτούντα» για την προσέλκυση πελατών σε μια μοναδική παραλία

9 Το ξενοδοχείο «Ρίο» στα τέλη των '80ς με τον αμπελώνα με το περίφημο Μοσχάτο Ρίου (συλλογή Βασίλη Καραβασιλή)

10 Το ξενοδοχείο της Πάτρας το 1927 (από τον «Οδηγό Πατρών»)

Τα ξενοδοχεία που άφησαν εποχή και συνεχίζουν την πορεία τους στον χρόνο

HB «ΑΚΤΗ ΚΑΛΟΓΡΙΑΣ»
 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΛΑΜΠ

Στην Δυτική ακτή της Πελοποννήσου, μέσα σ' ένα τεράστιο δάσος από κουκουναριές, μπρός σε μιά άπεραντη πλάζ με λεπτή άμμο.

ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΣΚΙ — ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΑ — ΥΠΟΒΡΥΧΙΟ ΨΑΡΕΜΑ
 ΙΠΠΑΣΙΑ — ΤΕΝΝΙΣ — ΜΙΝΙ ΓΚΟΛΦ — ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΠΛΑΖ
 ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ : Τουριστικόν Γραφείον «**ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ**»
 Βουλής 36 - Αθήναι - Τηλ. 32.31.130 - 32.32.375.

- Ξενοδοχεία (α': τζέσις)**
- «Αγγλίας» άγ. Ανδρέου-Κο- [λοσιρύνη
 - «Βασιλειών» άγ. Νικολάου
 - «Ήλιον Πέλλας» άγ. Νι-ο- [λάου
 - «Πατρι» άγ. Ανδρέου
- Ξενοδοχεία (α': τζέσις)**
- «Αβέρωφ» Μπαλάνου Π. και [Σιχ
 - «Άγιος Γεώργιος» Λιναρά Χ.
 - «Άγριον» Μητσπούλου Κ.
 - «Αθηναί» Χαριστάκου Άνδρ.
 - «Αιγαλεία» Τσαϊάκου Β.
 - «Άγιον» Κοντογιάννη Γ.
 - «Αιτωλοακαρνανία» Σγουρδέλη [Ίωάν.
 - «Ακταίον» Βέργου Γ. Δ
 - «Άμυγδαλή» Φιλιππάτου Α.
 - «Άσπρη» Τσακιάκου Β.
 - «Βυζάντιον» Αναστασοπούλου [Εδύγ.
 - «Έθνηϊόν» Ασημακοπούλου Χ.
 - «Έλλάς» Τσιλιτζού Κ.
 - «Ήλιος» Μιχαήλ Γερ.
 - «Ήπειρομακεδονίον» Καλα [τοδύθ.
 - «Καλάορυτα» Μαραγκίου Α.
 - «Κρόνιον» Χιτώνη Ν.
 - «Κων/πολις» Κουλουμπη Δ.
 - «Μ. Βρετανία» Σωτηρακο- [πούλου
 - «Μινέρβα» Ξένου Δ.
 - «Μοντιέλ» Θεοδοσοπούλου Α.
 - «Νίκη» Γιαννακοπούλου Ε.
 - «Ν. Κέντρον» Βαζούρα Γ.
 - «Ν. Υόρτη» Τσακανίκα Β.
 - «Ξένων» Οίονόμου Β
 - «Όλύμπια» Θανοπούλου Θ.
 - «Πάθεον» Νικολούλια Β.
 - «Παρ'ενών» Εύχγγελάτου Π.
 - «Παρισίον» Βέδρα Ν.
 - «Περσασ'ες» Παλλιμάνη; Θ.
 - «Παράρτημα Πατρών» Ξανάλα [του Άρ. και Σιχ
 - «Πρ'γαλήφ Γεώργιος» Μπουγι- [ουκλή Α.
 - «Πύργος» Παπαναγοπούλου Ε.
 - «Σάβιτο» Ρωμανού Α.
 - «Τουρλα» Κοντζι Α.
 - «Φάληρον» Ήλιάδη Γ.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΝΕΖΕΡ

Οι εντυπώσεις του Φρούραρχου

ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Ο Βαυαρός αξιωματικός Χριστόφορος Νέζερ, ήλθε στην Ελλάδα με τον Όθωνα. Γράφει για την Πάτρα του 1834, μόλις 5 χρόνια μετά το τέλος της τουρκοκρατίας (Απομνημονεύματα Χριστοφόρου Νέζερ - εκδ. "Εργασίαι Τύπου" - Αθήναι 1936): «Η διαμο-

νή μας εις Πάτρας έγινε πολύ ευχάριστος. Η πόλις είχε πλέον όψιν πόλεως ευρωπαϊκής. Το νεώτερον τμήμα της, το εκτεινόμενον μέχρι της θαλάσσης είχε καταληφθή υπό ωραίων νέων οικιών. Ο αήρ από παντού εφύσα ελευθέρως. Εις την προκυμαίαν ήτο μεγάλη γωνιακή οικία, της οποίας το ισό-

γειον ήτο καφενεϊον, το δε άνω διαμέρισμα ξενοδοχείον. Εκεί υπήρχεν εξαιρετικός σίνος της Κέας, ψιτών αρνίων, κλπ. Συνηθροϊζόμεθα όλοι ημείς, ήρχετο δε και ο νομάρχης Γλαράκης, πολύ πεπαιδευμένος, χριστότατος, Ελλην ακραιφνέστατος, διαπύρως αγαπών την πατρίδα του...».

1

2

3

HOTEL ASYIR PATRAS GREECE

4

MENTZELOPOULOS
HOTELS - GREECE

ASTIR - PATRAS (061) 277 502 - 276 311
TELEX: 312167 ASTH GR.
XENIA - VOLOS (0421) 24 825. 6

6-10-188P3

5

6

CECIL

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΛΕΞΙΣ...

Hotel CECIL
PATRAS

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ ΠΟΛΕΩΣ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΔΩΜΑΤΙΑ - ΑΣΑΝΣΕΡ - ΤΑ ΙΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΜΕΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΛΟΥΤΡΟΥ Ή ΝΤΟΥΣ - ROOF GARDEN - TEA ROOM

ΑΛΕΚΟΣ ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

7

- 1 Ο Ανδρέας Μεντζελόπουλος, γεννήθηκε στην Πάτρα το 1915. Τελείωσε τις γυμνασιακές του σπουδές στο 3ο Γυμνάσιο Αρρηνών. Ο πατέρας του τον έστειλε στη συνέχεια να σπουδάσει την ξενοδοχειακή επιστήμη στη Γαλλία, όπου πέραν αυτής, απέκτησε και Πτυχίο Φιλοσοφίας. Τελειώνοντας τις σπουδές του στη Γαλλία, επέστρεψε στην Ελλάδα. Ασχολήθηκε με την οργάνωση του ξενοδοχείου «ΣΕΣΙΑ» και εργάστηκε εκεί, εφαρμόζοντας όσα διδάχτηκε στην Dijon. Ανήσυχος πνεύμα ο Ανδρέας, δεν μπορούσε να αντλήσει ικανοποίηση από την περιορισμένη δραστηριότητά του στο ξενοδοχείο ΣΕΣΙΑ. Ετσι, έφυγε για τις Ινδίες το 1938. Στο στιγμιότυπο με την κόρη του Κορίνα (Συλλογή Κικιλίας Τσουκαλά)
- 2 Εξαιρετικής αισθητικής καρτ ποστάλ όπου δεσπόζει το «Ματζεστικ». Εκδοση Ν. Αναγνωστόπουλου Νο 55
- 3 Το ξενοδοχείο «Αλιώτη» που βρισκόταν, τέλη 19ου αιώνα στα Πέρα των Ιτειών. Η φωτογραφία τυπώθηκε σε καρτ - ποστάλ το 1905, έκδοσης Α. Πάσσα. Πολύ αργότερα το κτίριο πέρασε στην εκμετάλλευση Καλογερόπουλου και από ξενοδοχείο ύπνου μετατράπηκε σε «ερωτική φωλιά»!
- 4-5 Καρτ ποστάλ με δύο εμβληματικά κτίρια της Πάτρας, τον Άγιο Ανδρέα και τον «Αστέρα», έκδοσης αρχών δεκαετίας '80 (αρχείο Ανδρέα Αύλιχου)
- 6 Ο Χριστόφορος Νέζερ διετέλεσε φρούραρχος της Πάτρας, ήταν δε παππούς των ηθοποιών Χριστόφορου και Μαρίκας Νέζερ. Έκανε δύο γάμους με Ελληνίδες και απέκτησαν 26 παιδιά
- 7 Εντυπωσίασε τους Πατρινούς η διαφήμιση του 1938 για το ξενοδοχείο «Cecil», η τελευταία ξενοδοχειακή λέξις. Είχε ασανσέρ, τηλεφώνα σε όλα τα δωμάτια, εκ των οποίων τα πιο πολλά με δικό τους λουτρό. Το μοναδικό κτίριο στη γειτονιά που δεν είχε σκεπή. Επίσης είχε αδερφό ξενοδοχείο το ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ (Μεντζελόπουλου) στην Αθήνα, Πανεπιστημίου και Μπενάκη. Βρισκόταν ακριβώς απέναντι από τον ΟΣΕ στην οδό Θωάνος Αραλίας, το κτίριο υπάρχει ακόμα

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

Το «Μέγα Ξενοδοχείο»

Κατεβαίνοντας, κάποτε, στον Μόλο, στο αριστερό μας χέρι, απέναντι σχεδόν από το (παλιό) λιμεναρχείο της Πάτρας, ήταν το Τελωνείο. Κτίριο που καταδαφίστηκε το 1907 και στη θέση του κατασκευάστηκε το ξενοδοχείο Μητρόπολις. Ομορφο κτίριο δέσποζε σε κάθε φωτογραφία της επο-

χής που αποτύπωνε την πλατεία, τον Μόλο, τον Φάρο. Το Τελωνείο μεταφέρθηκε ακολούθως στην προβλήτα της Γούναρη.

Χτίστηκε για να στεγάσει την οικογένεια Ιωάννη Ψημμένου και ήταν ένα εντυπωσιακό κτίσμα, σαν αυτό που συνήθιζονταν στην κάτω πόλη, στην Αγίου Νικολάου, στην Αγίου Ανδρέου κλπ.

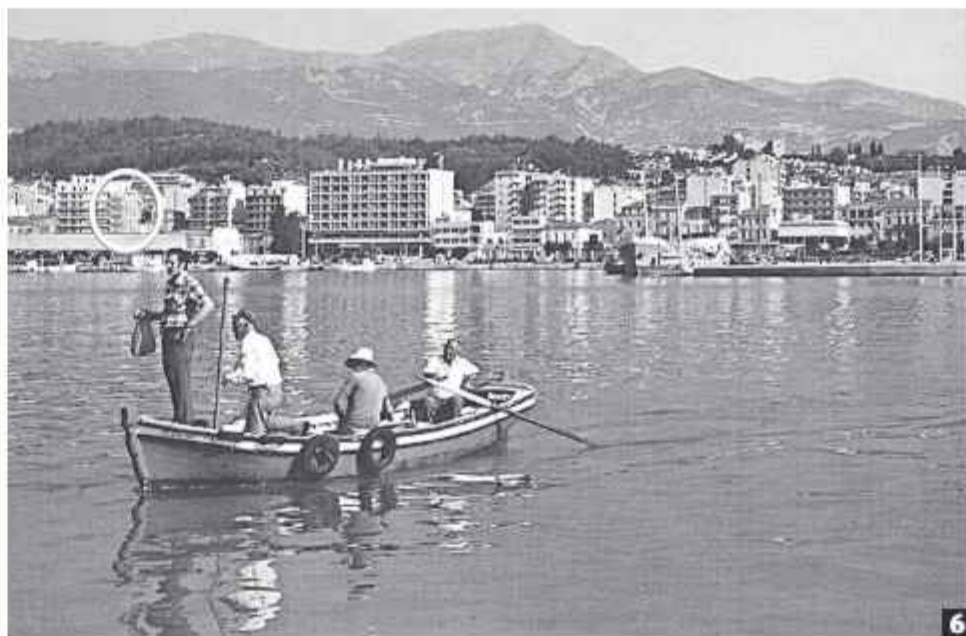
Τον Δεκέμβριο του 1899 μετατράπηκε σε ξενοδοχείο, το περίφημο «Μέγα Ξενοδοχείο των Πατρών, Μητρόπολις». Με πρόσοψη στην πλατεία τριών Συμμάχων, ήταν και είναι ένα από τα πιο χαρακτηριστικά νεοκλασικά της Πάτρας.

Προ μερικών ετών ανακαινίστηκε, παραμένει όμως ακόμα ερμητικά κλειστό...

ΠΑΤΡΑΙ - ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΡΙΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ

PATRAS - PLACE DES ALLIES

1 Από τη συλλογή καρτ ποστάλ του Νίκου Μολάχα. Αριστερά η πλατεία Τριών Συμμάχων με τα ξενοδοχεία «Ματζεστικ», «Μητρόπολις», «Δελφοί» και δεξιότερα -στη γωνία της Οθωνος Αραλίας με την Ερμού του «Αιτωλοακαρνανίας»

2 Πολυφωτογραφημένο το «Ματζεστικ»!

3 Πρώτο πλάνο σε μεταπολεμική καρτ ποστάλ της εποχής, δεσπόζει στην πλατεία Τριών Συμμάχων

4 Ο Ανδρέας Μεντζελόπουλος παρακολουθεί με τον Κώστα Καραμανλή και την συντοπίτισσα Αραλία Μεγαπάνου τη λειτουργία της Κυριακής των Βαΐων στον ορθόδοξο καθεδρικό ναό του αγίου Στεφάνου στο Παρίσι το 1966 (αρχείο Ανδρέα Αύλιου)

5 Το Ξενοδοχείο «Αγγλίας», γωνία Κολοκοιτώνη και Αγίου Ανδρέου στα τέλη της δεκαετίας '60 (αρχείο Δήμου Πατρέων)

6 Ενοίκιαση Ξενοδοχείου το 1888 («Φορολογούμενος» 16/12/1888)

7 Πρωτοχρονιάτικες ευχές για το 1921 από το «Ξενοδοχείο των Ξένων» (Μουσείο Τύπου ΕΣΗΕΠΗΝ)

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ από πρώτης Ξανουαρίου προσεχούς έτους **1889**. Τό παρά τῷ Τελωνείῳ τριώροφον Ξενοδοχείον τοῦ κ. Νικολάου Θωμοπούλου.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Ξενοδοχείου τῶν Ξένων εὐχεται πρὸς τοὺς πολυπληθεῖς πελάτας του εὐτυχῆς τὸ νέον ἔτος 1921.

